

МАРСЕЛ ЕМЕ

ЛЕБЕДИТЕ

Превод от френски: Добринка Савова-Габровска, 1984

chitanka.info

Родителите заминаха за града още в ранни зори и на тръгване от фермата заръчаха на двете деца:

— Ще се върнем чак по тъмно. Бъдете послушни и преди всичко не се отдалечавайте от къщи. Играйте си на двора, играйте си на поляната, в градината, но не пресичайте пътя. И само ако пресечете пътя, мислете му, когато се върнем.

Докато изричаха тези думи, родителите гледаха страшно децата:

— Бъдете спокойни — отвърнаха Делфин и Маринет, — няма да прекосяваме пътя.

— Ще видим — измърмориха родителите, — ще видим.

И те се отдалечиха с широки крачки, като хвърлиха на дъщерите си строги и недоверчиви погледи.

Децата бяха със свито сърце, но след като си поиграха малко в двора, вече почти не мислеха за това. Към девет часа сутринта, те случайно се озоваха край пътя и нито едната, нито другата имаше намерение да го прекоси, но Маринет забеляза на отсрещната страна една малка бяла козичка, която вървеше през нивята. Делфин не успя

да задържи сестра си, която с три крачки пресече пътя и вече тичаше към козичката.

— Добър ден — каза Маринет.

— Здравей, здравей! — отвърна козичката, без да спре.

— Колко бързо вървиш! Къде отиваш?

— Отивам на срещата на изгубените деца. Нямам време да се забавлявам.

Бялата козичка навлезе в една нива с високи жита и се изгуби сред тях. Маринет и сестра ѝ, която я догони, стояха съвсем объркани. Те се канеха вече да се върнат от пътя, но видяха на петдесетина метра от тях да се появяват две патенца, все още покрити с жълт пух, които, изглежда, много бързаха.

— Добър ден, патета — казаха момичетата, като се приближиха до тях.

Двете патета се спряха и полегнаха в тревата. Нямаха нищо против да си отпочинат.

— Здравейте, малките — каза едното от тях. — Хубав ден, нали? Но каква жега! Брат ми е вече доста уморен.

— Вярно. Значи вие идвate от много далеч?

— То се знае! И отиваме още по-далеч.

— Но къде отивате?

— На срещата на изгубените деца. А сега, като си починахме, хайде на път! Не бива да закъсняваме.

Делфин и Маринет поискаха да им се обясни, но двете патета се затичаха, без да ги чуят и навлязоха в житата. На момичетата много им се искаше да ги последват и за миг се поколебаха, но си спомниха за родителите и за заръката им да не пресичат пътя. Право казано, беше доста късно да си спомнят за това, защото пътят вече беше далеч. Тъкмо бяха решили да се върнат, ѝ Делфин посочи на сестра си едно бяло петно, което се движеше в ливадата край гората. Трябаше да отидат да видят отблизо. Озоваха се пред едно бяло кученце, много малко, с размери колкото половин коте, което крачеше колкото може по-бързо по тревата. Но лапите му не бяха още укрепнали и то се препъваше почти на всяка крачка. Кученцето се спря и отвърна на въпроса на момичетата:

— Отивам на срещата на изгубените деца, но се боя, че няма да стигна навреме. Представяте ли си! Трябва да стигна преди обяд, а пък

аз с моите малки лапи не изминавам много път и бързо се изморявам.

— И какво ще правиш на тази среща на изгубените деца?

— Ще ви обясня. Когато някой няма вече родители, като мен, отива на срещата на изгубените деца, за да се опита да си намери семейство. Ето, вчера ми разправиха за едно младо куче, осиновено от лисица на срещата през миналата година. Но, както ви казах, страх ме е да не закъснея.

Като забеляза едно водно конче, бялото кученце изведнъж се изправи на лапите си, започна да скача и да лае, завъртя се три пъти около себе си, отъркаля се в тревата и накрая легна запъхтяно и изплезило език.

— Нали виждате, — каза то, след като си пое дъх, — аз пак се забавлявах. Нещо ме тегли, не мога да се спра. Разбираете ли, още съм мъничко. И за това се забавлявам почти на всяка крачка, без дори да го правя нарочно. Ох, наистина не се надявам много, че ще стигна. Дори вече смятам, че няма. Ако имах големи крака като вашите, разбира се, че...

Бялото кученце изглеждаше съвсем тъжно... Делфин и Маринет ту се споглеждаха, ту гледаха към пътя, който сега беше много далеч зад тях...

— Кученце — каза най-сетне Делфин, — ако те занеса на срещата на изгубените деца, мислиш ли, че ще стигнеш навреме?

— О, да — извика кученцето, — представяте ли си, с вашите големи крака!

— Тогава да тръгваме веднага. Ако вървим бързо, ще успеем да се върнем. А къде е тази твоя среща?

— Не знам, никога не съм ходило. Но виждате ли онази сврака, дето лети пред нас, ей там? Тя ми сочи пътя. Можете спокойно да я следвате. Тя ще ни заведе на самото място.

Делфин и Маринет тръгнаха, като се редуваха да носят бялото кученце. Свраката летеше пред тях, понякога кацваше на видно място сред някоя поляна или пътека и пак литваше и кацаше малко по-далеч. Бялото кученце още в началото заспа в ръцете на Делфин. То се събуди чак след два часа, тъкмо когато стигнаха до брега на едно голямо езеро. Свраката кацна на рамото на Маринет и каза на двете деца:

— Застанете ето тук, до тръстиките, и чакайте да дойдат да ви вземат. Хайде, на добър час и сбогом.

След като тя отлетя, момичетата се огледаха и видяха, че не са сами. На брега бяха насядали на групи малки животни и час по час прииждаха все нови и нови. Имаше агънца, козлете, диви прасенца, котета, пиленца, патета, палета, зайчета и разни други видове. Уморени от дългото ходене, децата също седнаха и Делфин започна да дреме, когато Маринет извика:

— Погледни натам, лебедите!

Делфин отвори очи и през тръстиките видя два големи лебеда, които плуваха по езерото към един остров, където прииждаха и други лебеди и всеки от тях носеше на гърба си по един заек... Малко по-далеч други два лебеда теглеха сал, направен от клони и тръстики, върху който беше седнало едно теле и надаваше ужасени викове. По цялата шир на езерото непрекъснато сновяха насам-натам големи бели птици. Момичетата не преставаха да се възхищават. Изведнъж пред храста, където бяха седнали, от тръстиките изскочи един лебед и се насочи право към тях. Погледът му беше строг и той попита сухо:

— Изгубени деца?

— Да — отвърна Маринет, като посочи бялото кученце на коленете си.

Лебедът извърна глава, изsviri продължително и почти веднага се приближиха други два лебеда, които теглеха един сал.

— Качвайте се — заповяда първият, който по всяка вероятност имаше за задача да надзирава превоза.

— Чакайте — възрази Делфин, — трябва да ви обясня...

— Няма какво да слушам обяснения — отсече лебедът. —

Обясненията — на острова, щом искате. Хайде по-бързо.

— Оставете ме да ви кажа...

— Тихо!

Лебедът с гневен поглед вече протягаше дългата си шия и човката му заплашително се насочваше към прасците на момичетата.

— Хайде — каза единият от впрегнатите в сала лебеди, — бъдете разумни. Нямаме повече време за губене.

Силно уплашени, момичетата не посмяха повече да се противят и се качиха на сала. Двата лебеда потеглиха начаса и като стигнаха до средата на езерото, заплуваха към острова. Разходката беше приятна и децата никак не съжаляваха, че се бяха качили.

Срещнаха лебеди, които се връщаха от острова, където сигурно бяха оставили пътници. Други, легко натоварени с по едно коте или някое малко глиганче, изпревариха впряга и скоро стигнаха брега. Бялото кученце беше толкова доволно, че плува, че на няколко пъти едва не изскочи от ръцете на Маринет, за да си поиграе с водата.

Плуването трая малко повече от четвърт час. При слизането един лебед пое двете момичета и кученцето, отведе ги под сянката на една бреза и им забрани да мърдат оттам без негово разрешение. Делфин и Маринет различиха сред струпаниите животни, които ги заобикаляха, козичката и двете патета, без да се смятат и някои други, забелязани одеве на брега на езерото. Маринет изброя около четиридесет сирачета с всякаква козина и всякаква перушина, а лебедът току водеше нови и нови. Те мислеха, че скоро ще си намерят семейство, и от вълнение мълчаха.

На другия край на острова се беше събрала друга група. Ивица храсти пречеше да се видят добре, но можеше да се различи, че там има само животни в зряла възраст. Те изглеждаха доста бъбриви и шумът от гласовете им стигаше до момичетата.

След четвърт час чакане, Делфин забеляза един стар лебед, който крачеше напред-назад пред сирачетата — сигурно беше натоварен да ги наблюдава. Той пристъпваше, като поклаща глава с благодушен вид. Щом видя, че Делфин го вика с ръка, той се приближи и любезно й каза:

— Добър ден, мили деца. Днес е хубав пролетен ден, нали?...
Моля? Да знаете, аз малко недочувам...

— Исках да ви кажа, че ние със сестра ми искаме да се приберем у дома.

— Да, благодаря, чувствувам се доста добре за възрастта си — отвърна старият лебед, който наистина чуваше зле.

— Трябва да се приберем в къщи — повтори Делфин, като повиши глас.

— Наистина, започва да става доста горещо.

Тогава Делфин се приближи съвсем до ухото на стария лебед и извика колкото й глас държи:

— Нямаме време да чакаме! Трябва да се върнем в къщи.

Не беше още свършила да вика и един лебед, същият, който ги беше качил на сала, изскочи от един храст, като крещеше:

— Пак тези хлапачки! Бога ми, само техният глас се чува!
Почват да ми дотягат.

— Сестра ми тъкмо обясняваше, че... — започна Маринет.

— Тихо! Невъзпитано момиче! Или ще ви дам за храна на рибите от езерото. По местата си и двете!

След тези си думи лебедът се отдалечи, като от време на време се обръщаше, за да им хвърли гневен поглед. Момичетата се отказаха да обясняват и уморени от топлината, заспаха под брезата.

Като се събудиха, те останаха много учудени. Само на няколко крачки, с гръб към струпани сирачета, шест лебеда, три отляво и три отдясно, седяха върху едно хълмче, което представляваше нещо като естрада. Пред тях се бяха наредили правилно всички животни, които преди това бъбреха на другия край на острова: прасета, зайци, патки, глигани, елени, овце, кози, лисици, един щъркел и дори една костенурка. Всички гледаха към естрадата и като че ли очакваха някого. Скоро още един лебед — седмият — зае място сред своите братя и след като поздрави с поклон събраните животни, каза:

— Скъпи приятели, ето че пак настъпи нашата среща на изгубените деца. Благодаря ви, че не сте я забравили и ви моля да изберете по сърце, но и според кесията си. Откривам събранието.

— Аз малко недочувам...

На естрадата първо се покачи едно агънце-сираче, което веднага беше осиновено от един голям овен. Последва едно глиганче, което бе поискано от семейство глигани, и сирачетата се изреждаха така, без никакви произшествия, до мига, в който един стар лисугер не изяви желание да осинови двете патета, които момичетата бяха срещнали сутринта.

— Няма да намерят по-добър баща от мен — заяви той — и може да разчитате, че ще ги обсипя с грижи.

Лебедът, който беше открил срещата, съвсем тихо се посъветва с братята си и му отвърна:

— Лисугере, не искам да се съмнявам в твоите намерения спрямо тези сирачета. Дори съм убеден, че ти много ще се грижиш за тях, но се страхувам, че щастието им ще бъде краткотрайно. Две патета ще бъдат доста голяма съблазън за един лисугер.

Делфин и Маринет бяха спокойни, защото, ако никой не се наемаше да ги осинови, значи щяха да ги освободят. На последния ред видяха бялото кученце заспало сред новото си семейство и „просто късмет, че е заспало“, помислиха си те, иначе непременно щеше да помогли родителите си — булдози, да осиновят и приятелките му.

— Никой ли няма да се реши да ги вземе? — попита лебедът. — Все пак не можем да оставим две момиченца без семейство. Лисугере, ти дето просто нямаш търпение да вземеш двете патета, нищо ли няма да направиш за тези деца?

— Какво по-хубаво за мен от това? — каза лисугерът, — но, видите ли, аз съм много добър, прекалено добър. Никога няма да бъда достатъчно строг, за да възпитам както трябва две толкова буйни момичета. Не, наистина не мога да ги взема. Неприятно ми е, че отказвам, но е за тяхно добро.

След това лебедът се обърна към един елен, който беше осиновил сърненце.

— Помислих си дали да не ги взема — отвърна еленът, — но ще бъде лудост. Помислете си — живея в непрекъснат бяг под заплахата на хора, кучета и пушки. Не, не, няма да е разумно. Съжалявам. Те са много хубавички.

Лебедът попита и други животни, но нито едно не пожела да се нагърби с децата. И когато някакъв глиган на свой ред се извини,

костенурката, застанала на първия ред на групата, проточи шия от черупката си и невъзмутимо каза:

— Щом никой не ги иска, аз ще ги взема.

Това изненадващо предложение предизвика голям смях сред животните. Дори и момичетата не можаха да сдържат усмивката си, като си представиха, че ще станат дъщери на една костенурка. След като накара присмехулниците да мълкнат, лебедът любезно благодари на костенурката, похвали я за нейното благородство и с всички възможни заобикалки, за да не би да я засегне, ѝ обясни, че тя е твърде дребничка, за да напътствува две толкова големи момичета и че върви много бавно. Костенурката нищо не възрази, но прибра глава в черупката си по начин, от който стана ясно, че е наскърбена. И тъй като нито един глас от групата не се обади, за да поискам момичетата, лебедът реши да отиде да се посъветва тихичко с братята си. Делфин и Маринет се мислеха вече за свободни и се забавляваха с неговото объркване. Той се върна на мястото си с висок глас и заяви:

— Братята ми и аз решихме да осиновим двете момичета. Всички наши усилия и цялата ни строгост не ще стигнат, за да вкараме в пътя тези невъзпитани и невъзможни деца. Догодина, като дойдете на срещата на изгубените деца, надявам се, че ще останете изненадани от напредъка у тях.

Момичетата се бяха изправили, за да се опитат още веднъж да обяснят приключението си, но без да им оставят време да го сторят, накараха ги да слязат от естрадата и ги заведоха на друго място на острова, където оставиха глухия стар лебед да ги пази. Отдалече те можаха да наблюдават как животните тръгваха и как преминаваха езерото.

— Когато прехвърлянето приключи — каза Делфин на сестра си, за да я успокои, — лебедите ще се върнат на острова и ще трябва да ни изслушат. Не могат все да ни прочат да говорим.

— Докато чакаме, времето минава. Родителите ни скоро ще потеглят на път и ако пристигнат преди нас... Нали ни забраниха да пресичаме пътя! Ох, предпочитам да не мисля какво ще стане!

Към четири часа всички животни се бяха прехвърлили на брега на езерото, но лебедите сякаш не бързаха да се връщат. Те бяха заети да ловят риба по-надалеч и островът пустееше. Делфин и Маринет все

повече се беспокояха и лицата им помръкваха. Като видя, че са тъжни, стariят лебед се опита да ги успокои.

— Не можете да си представите колко съм щастлив, че сте тук, край мен — каза той. — Чувствувам, че вече не ще мога без вас. Днес не е много весело. Оставиха ви на острова, за да си починете, но утре ще се научите да плувате, да ловите риба. Ще видите колко е приятен тук животът. А, сетих се, да не би да сте гладни?

И наистина, момичетата бяха много гладни. Той ги помоли да потърпят, отиде за малко някъде и се върна с риба в човката си.

— Ето — каза той, като я сложи пред тях, — изляйте я бързо, докато е жива и още мърда. Ще отида да ви наловя и други.

Децата се дръпнаха назад, като клатеха глави, а Маринет хвана рибата и я хвърли обратно в езерото. Старият лебед беше просто смаян.

— Как може да не обичате риба? — извика той. — Толкова е хубаво да чувствуваш как рибата трепка в гърлото ти. Във всеки случай трябва да помислим да ви даваме друга храна. Питам се дали...

Но малките бяха толкова разтревожени, че не мислеха вече за глада си. Скоро забелязаха на другия край на езерото, че слънцето се беше спуснало току над гората. Беше най-малко шест часа вечерта и родителите им може би вече бяха на път. Ужасени, Делфин и Маринет започнаха да плачат. Като ги видя да леят сълзи, старият лебед се сащиса и започна да се върти в кръг пред тях.

— Какво ви е? Но какво се е случило? Ах, какво нещастие е да си стар и да не можеш да чуваш! Две толкова хубави деца! Но намислих нещо! Последвайте ме. Когато съм във водата, чувам всичко, което ми се казва.

Старият лебед навлезе в езерото и докато държеше човката си потопена във водата, Делфин му разказа как те с Маринет бяха прекосили пътя, въпреки забраната на родителите си и какво се бе случило след това. Когато момичето изреди всичко, той заплува към средата на езерото, като свиреше с всичка сила. Веднага лебедите, които ловяха риба наоколо, се наредиха в полуокръг пред него.

— Негодници такива! — извика им старият лебед, като целият трепереше от гняв. — Не знам какво ме възпира да не ви прогоня всички от това езеро! Вие срамите нашият род! Ето две момиченца, които са постъпили благородно и са донесли дотук едно бяло кученце-

сираче, а вие им се отплащате, като ги държите в плен! И им забранявате да отворят уста, за да не се види колко ви е ума!

На лебедите им стана неудобно и те наведоха глави.

— Ако се случи тъй, че родителите се скарат на децата — изрече старият лебед, като ги поведе към острова, — мислете му!

Като стигнаха при децата, той заповяда:

— Поискайте извинение с цяла шия!

Лебедите излязоха на брега, легнаха пред децата и като един положиха дългите си шии върху земята. Делфин и Маринет се смутиха.

— А сега пригответе ми впряга с пет лебеда и да не се губи нито минута! Ще закараме децата по ръкава до реката и по нея ще ги отведем до най-близкото място на пътя. Разбира се, ще ги заведем до тях. Хайде, по-чевръсто, мързеливци такива!

Лебедите се разтичаха и скоро впрягът беше готов. Делфин и Маринет се качиха на един сал, теглен от пет лебеда, впрегнати един зад друг и предхождани от други шест, натоварени да проправят път и да отстраняват клоните, които биха могли да забавят пътуването. Старият лебед плуваше край сала и следеше всичко. Преди да навлязат в ръкава, другарите му, загрижени, че ще се измори, се помъчиха да го възвратат да продължи с тях. На неговите години, казваха те, такъв дълъг път е много опасен. Делфин и Маринет също го помолиха да се върне на острова.

— Не се тревожете — отвърна той. — Животът на един стар лебед не е от значение, когато трябва да се предотврати две деца да бъдат смъртни. Хайде, по-бързо, да не се бавим! Нощта скоро ще се спусне.

И наистина слънцето се беше скрило и вечерта вече падаше над езерото. Понесен от течението, впрягът бързо се плъзна по ръкава. Петте лебеда не щадяха усилия. Старият лебед едва си поемаше дъх, за да ги следва, но щом се опитваха да намалят ход, той начаса им подтикваше:

— По-бързо! Не се помайвайте, ще се карат на нашите момиченца.

Нощта се беше вече спусната, когато впрягът стигна до реката. Трябваше да се преоборят със силното ѹ течение, а и тъмнината пречеше на пътниците. За щастие, луната скоро изгря и можеха да се

придвижват по-лесно. Най-сетне стariят лебед даде нареддане да слязат на брега. Като видяха колко е уморен, Делфин и Маринет го помолиха да си почине, но той не искаше и да чуе и най-напред ги изведе на пътя.

— Да не губим време, страхувам се, че закъсняваме — каза той.
— О, да, страх ме е.

Като стъпиха на пътя с белия ескорт, децата едва не извикаха. На сто метра от къщата и с гръб към тях родителите крачеха към къщата. Всеки носеше по една кошница.

Старият лебед беше разbral. Той веднага накара двете момичета да преминат от другата страна на пътя, ограден с плет, и им прошепна:

— Като тичате в сянката на този плет, скоро ще задминете родителите си. Когато се изравните с къщата, ние ще се опитаме да отвлечем вниманието на родителите ви, за да може да пресечете пътя. Важното е да стигнете първи.

Децата искаха да изпълнят съветите му, но бяха уморени, не бяха яли от сутринта и краката им едва ги държаха. Трябаше да се задоволят да вървят ходом и понеже се придвижваха по-бавно от родителите, разстоянието, което ги делеше, стана още по-голямо.

— Ето че нещата се усложняват — прошепна старият лебед. — Ще трябва да спечелим време. Оставете на мен.

Той излезе на пътя и започна да тича след родителите, като викаше:

— Добри хора! Да не сте загубили нещо по пътя?

Родителите се спряха и на лунната светлина погледнаха да не би нещо да е изпаднало от кошниците им. Старият лебед вече не тичаше, а тъкмо обратното, вървеше колкото се може по-бавно, да даде възможност на децата да вземат преднина. Родителите започнаха да губят търпение.

— Нищо ли не сте изтървали? — попита той, като се приближи до тях. — Аз намерих на пътя едно красиво бяло перо и понеже не е мое, помислих, че е ваше.

— Да не ни смяташ за глупаци като тебе, та да искаш да сме с пера? — измърмориха разгневени родителите, като се отдалечиха.

Старият лебед мина от другата страна на плета. Момичетата бяха успели да вземат малко преднина, но родителите вървяха с бърза крачка и скоро щяха да ги настигнат и задминат.

Старият лебед изглеждаше изтощен. Въпреки това, той насьрчи Делфин и Маринет с няколко хубави думи и намери сили пак да тръгне начало на своите събрата. Децата видяха как смълчаната групичка на големите бели птици затича пред тях и изчезна зад една извивка на плета. През това време родителите продължаваха да вървят и говореха за децата, които щяха да заварят у дома.

— Да се надяваме, че са били послушни и не са излизали на пътя — казваха те. — Ох, само да са посмели да го пресекат!

Делфин и Маринет чуха всичко и краката им се подкосиха. Изведнъж родителите се спряха и широко отвориха очи. Пред тях, насред пътя се бяха наредили дванайсет големи лебеда, които започнаха да танцуваат на лунната светлина. Те се въртяха два по два, танцуваха ту на единия крак, ту на другия, поздравяваха се, образуваха кръг, после изпънали шии и допрели върховете на човките си така се завъртаха, че вече не можеха да се различат един от друг. Това беше просто една снежна вихрушка.

— Много е красиво — казаха не след дълго родителите, — но сега не ни е до гледане на танци. Доста време изгубихме.

Като преминаха сред танцьорите, които останаха зад тях, те продължиха да вървят, без да се обръщат. От другата страна на плета децата бяха взели доста преднина, но отново чуваха как стъпките на родителите им отекват по пътя и губеха всяка надежда, че първи ще се приберат у дома. Старият лебед беше излязъл от пътя заедно с приятелите си и се силеше да върви след момичетата, но беше толкова уморен, че се препъваше на всяка крачка и едва не падаше. След дългото вървене, този танц го беше съвсем изтошил. И когато накрая, с последни сили, лебедът стигна до момичетата, родителите бяха вече на стотина метра от къщата.

— Не се бойте — каза той, — няма да ви се карат. Но аз ще ви напусна и ще ви оставя под надзора на приятелите си. Обещайте ми, че ще им се подчинявате. Те ще ви помогнат да пресечете пътя, когато му дойде времето.

Старият лебед се отдалечи от плета, после, като събра последни сили, се затича към нивята. Малко по малко неговият бяг се забави, той усети как краката му се вдъряват и като стигна до една поляна, падна на една страна, за да не стане никога вече. И тогава той започна да пее, както пеят лебедите, преди да умрат. И песента му беше толкова

хубава, че сълзи напираха в очите. На пътя родителите се бяха хванали за ръце и без да забележат, че се отдалечават от къщата, тръгнаха през нивята по посока на гласа. Дълго след като лебедът беше престанал да пее, те още вървяха сред росата и не мислеха да се прибират.

В кухнята Делфин и Маринет шиеха край газената лампа. Масата беше сложена и огънят гореше. Като влязоха, родителите ги поздравиха с такъв тих глас, какъвто децата дотогава не бяха чуvalи. Очите им бяха насиълзени и те непрекъснато гледаха към тавана, а такова нещо никога не им се беше случвало.

— Колко жалко — казаха те на децата. — Колко жалко, че преди малко не бяхте отвъд пътя. Един лебед пя в полето.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.